

de ces taches recouvrant parfois tout le limbe qui prend alors une couleur noirâtre permettant de distinguer de loin les plantes malades. A la fin, les feuilles attaquées se fanent et tombent laissant les tiges nues. La chute des feuilles empêche le développement et la maturation des fruits. En examinant au microscope des coupes minces des parties malades des feuilles on voit un mycélium dont les hyphes hyalines se ramifiant et s'anastomosant forment une sorte de filet. De ce mycélium naissent les organes de fructification du champignon, les conidiophores, qui sortent des stomates droits, avec ou sans cloisons, portant à leur extrémité des spores particulières, les conidies qui, à maturité, se détachant des conidiophores sont transportées par le vent à des distances plus ou moins grandes et germent sous des conditions favorables. Ces conidies en forme de massue, brunes, portent 5 à 8 cloisons transversales et une cloison le long des articles, mesurent $40-50 \frac{\nu}{\nu}$ 13-17 et forment souvent une chaîne. La forme et les autres caractères des conidies et de conidiophores ne laissent aucun doute qu'il s'agit de *l'Alternaria tenuis* NEES.

Ce champignon est le plus souvent saprophyte mais, en cette circonstance, il vit en parasite sur les feuilles du cotonnier. Il est probable que l'attaque des feuilles par ce champignon est facilitée par les plaies causées à ces feuilles par un insecte parasite *l'Aleurodes gossypii* FITCH. dont nous avons signalé la présence dans les plantations de coton de Lévadia. La maladie du cotonnier décrite par Casparini sous le nom de *Pallagra del Cotone* est tout autre que celle observée par nous dans les plantations de Levadia.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.—**Ἡ ταυτότης τῶν Μελαντίων σκοπέλων εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος, ὑπὸ Στ. Λυκούδη.**

Ἡ ἀνακοίνωσις ἡμῶν αὕτη, ἀποτελοῦσα μικρὰν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορικὴν γεωγραφίαν, ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς ταυτότητος τῶν Μελαντίων σκοπέλων, ὧν ποιῶνται μνείαν οἱ ἐκ τῶν ἀρχαίων γεωγράφων μας, Σκύλαξ ὁ Καρυανδεύς, ὁ Στράβων καὶ ὁ ἀνώνυμος τοῦ «Σταδισμοῦ τῆς Μεγάλης Θαλάσσης» συγγραφεύς. Διότι δύο μικρὰ νῆσοι διεκδικοῦν τὴν τοιαύτην ταυτότητα, ἀφ' ἐνὸς ἡ Σταπόδια εὐρισκομένη εἰς $7 \frac{1}{2}$ μιλ. πρὸς 92° ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Μακροκέφαλο τῆς Μυκόνου ἀλλ' ἐν συστάδι (συστάς ἦτις ὠνομάζετο παλαιότερον Ἀδέλφια) μετὰ τῆς ἀντικειμένης αὐτῇ Τραγονῆσι, καὶ ἀφ' ἐτέρου ἡ Βύδια ἢ Μπούβαις εἰς 17 μιλ. πρὸς 193° ἀπὸ τοῦ φάρου Κάβο-πάππας τῆς Ἰκαρίας. Τονίζομεν ὅτι ἀμφότεραι αἱ νησίδες αὗται ἀναδύουσι ἀπὸ βαθέος βυθοῦ, ἀλλὰ περιβαλλόμεναι ὑπὸ ὑφαλοπλαισίου, ἀπὸ τοῦ

ὁποῖοι ὑπερέχουν ἔξαλοι βράχοι καὶ «μύρμηκες». Τονίζομεν ὡσαύτως ὅτι ἡ ὀνομασία ἀπαντᾷ καὶ ἐνικῶς Μελάντειος σκόπελος¹, εἰς ἄλλους δὲ κώδικας τοῦ Σταδισμοῦ καὶ ὡς Μελάνθιος σκόπελος², καὶ ὡς Μελανθισκόπελος³, οἰοῦναι κατὰ τὸν οἰκεῖον εἰς τοὺς ναυτικούς ἀνεπτυγμένον τύπον³.

Πρῶτος, ἐφ' ὅσον ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν, πειραθεῖς νὰ θέσῃ ταυτότητα τῶν Μελαντίων σκοπέλων ὑπῆρξε περὶ τὸ τέλος τοῦ 17^{ου} αἰῶνος ὁ συνδετικὸς κρῖκος τῆς ἀρχαίας πρὸς τὴν σύγχρονον γεωγραφίαν, ὁ σοφὸς ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ γεωγράφος⁴:

«Οὐ μακρὰν τῆς νήσου ταύτης⁵, ἀντικρὺ τῆς ποτε λεγομένης πόλεως τῶν Δρακόντων, ἴστανται νησία ἔρημα ἀνθρώπων Μελάνθη λεγόμενα καὶ κοινῶς Φοῦρνοι, καὶ Χταπόδια μία ἔξ αὐτῶν μικρὰ νῆσος».

Ἡ τοιαύτη μνεῖα, μὴ διασαφισμένη διὰ τινος προσανατολισμοῦ πρὸς τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, εἴτε σχετικῶς πρὸς ἄλλην γύρω γνωστῆς ταυτότητος ξηράν, συσκοτίζει ἔτι μᾶλλον τὸ ζήτημα, καὶ δὴ ἀφοῦ Φοῦρνοι εἶναι αἱ Κορασῖαι ἢ Κορσίαι τῶν ἀρχαίων, ἧς συστάδος ῥητὴν ποιεῖται μνεῖαν ὁ Στράβων ἐν σχέσει δὲ πρὸς τοὺς Μελαντίους, οὗς συγχρόνως ἀναφέρει.

Πρῶτος δὲ σαφῶς καθορίσας ταυτότητα, ἐφ' ὅσον ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν, ὑπῆρξεν ὁ πολὺς Gosselin βασισθεὶς εἰς τὰς εἰδήσεις τοῦ Στράβωνος, ἀλλὰ μόνον εἰς τούτας καὶ τονίζων εἰς τὰ ἐν τῇ Geographie de Strabon⁶ σχόλιά του:

» Les écueils Melantiens paroissent répondre à ceux que l'on connoit sous le nom » de Stapodia ou des Frères après lesquelles on parvient à Myconi, la première des » Cyclades qui s'offre sur cette route». Ταυτίζει οὕτω τοὺς Μελαντίους πρὸς τὴν σύγχρονον Σταπόδια, ἐν συστάδι μετὰ τὸ Τραγονήσι, ἧτις συστάς ὀνομάζετο τότε «Ἀδέλφια» «Frères». Ἐβασίσθη δὲ ὁ Gosselin πρὸς μόρφωσιν τοῦ συμπεράσματος τούτου, εἰς τὴν πλεῦσιν ἦν περιγράφει ὁ Στράβων, καθὼς τὸ τονίζει διὰ τοῦ «sur cette route», καὶ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ παρακολουθήσωμεν λέξιν⁷ πρὸς λέξιν, μὴ παρορῶντες ἅμα τὴν φράσιν «τῷ ἐγγυτάτῳ διάρμα» «τὴν πεῖδ κοντινὴν μπορντάδα» ὡς θὰ ἔλεγε σύγχρονος αὐτῆς:

Ἀπὸ Τρωγυλίου⁸ τῆς Μυκάλης . . . «τῷ ἐγγυτάτῳ διάρμα ἐστὶν ἐπὶ Σούνιον σταδίων » χιλίων ἑξακοσίων, κατ' ἀρχὰς μὲν Σάμον ἐν δεξιᾷ ἔχοντι καὶ Ἰκαρίαν καὶ Κορσίαν⁹, τοὺς δὲ » Μελαντίους ἔξ εὐωνύμων, τὸ λοιπὸν δὲ διὰ μέσων τῶν Κυκλάδων νήσων».

¹ Σταδ. Μεγ. Θαλάσσης ἔκδ. Διδότου § 284.

² MÜLLER εἰς Graec. Geogr. Minores, 1, σ. 498 ὑποσ. 280 καὶ σ. 500 ὑποσ. 284.

³ Ὡς Μαυρονήσια Μαυρόπειρα κ. ἄ. δ.

⁴ ΜΕΛΕΤΙΟΥ «Γεωγρ. Παλ. καὶ Νέα» ἔκδ. 1807: Γ, 216.

⁵ Δηλ. τῆς Ἰκαρίας.

⁶ Paris, 1814, 4, σ. 278, ὑποσ. 6.

⁷ Βιβλ. ΙΔ, σελ. στερεότ. 636 ἔκδ. Teubner.

⁸ Τανῦν Καναπίτζα νοτ. κέρας τοῦ διαύλου Ντὰρ Μπογᾶς ἢ Samos Strait.

⁹ Ταν. Φοῦρνοι.

Ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συγχρόνων ἀγγλικῶν χαρτῶν¹ σταδιασμός διὰ τὴν πλεῦσιν ταύτην ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἄπὸ Κανατίσας ἕως Φούρνων	26
Ἄπὸ Φούρνων ἕως διαύλου Σταπόδια - Μυκόνου	49
Ἄπὸ διαύλου Σταπόδια - Μυκόνου ἕως Δήλου	14
Ἄπὸ Δήλου ἕως Βελοστάσι Σύρου	19
Ἄπὸ Βελοστάσι Σύρου εἰς Κάβο Ταμέλου Κέω	30
Ἄπὸ Κάβο Ταμέλου Κέω εἰς Σούνιον	14
Σύνολον ἐγγυτάτῳ διάρματος, μιλ.	152

ἦτοι 1520 στάδια τῶν 600 κατὰ μοῖραν γηίνης περιφερείας (Ὀλυμπιακὰ τῶν 100 ὀργ.), τοῦ Στράβωνος σφαλέντος εἰς τὴν ἐκτίμησίν του μόνον κατὰ 5 %. Ἐν τούτοις, παρὰ τὴν τοιαύτην ἀκρίβειάν της, ἡ ἐκτίμησις τοῦ διάρματος δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, μόνῃ αὐτῇ, πρὸς ἀσφαλῆ ἀπόφασιν ὑπὲρ τῆς ταυτότητος Μελάντιοι-Ζεῦγος Σταπόδια μετὰ τοῦ Τραγονῆσι καὶ διότι ἡ τοιαύτη προσέγγισις πρὸς τὸ ἀκριβὲς διάγραμμα θὰ ἀπεδίδοτο ἴσως εἰς σύμπτωσιν ἀλλὰ καὶ διότι τὸ «τοὺς Μελαντίους σκοπέλους ἐξ εὐωνύμων» δύναται νὰ ἐπικληθῆ καὶ ὑπὲρ τῆς ταυτότητος Μελάντιοι-Βώδια, τὴν ὁποίαν Βώδια ἀριστερᾶ ἐπίσης ἀφίνει ὁ ἀπὸ Ντάρ Μπογάζ πρὸς Σούνιον πλέων.

Ὁ Κοραῆς ἐκδῶσας τὰ «Γεωγραφικὰ» τοῦ Στράβωνος ὀλίγον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς «Geographie de Strabon», δὲν ἀναφέρει ταυτότητά τινα ὡς πρὸς τοὺς Μελαντίους Σκοπέλους ἐν ταῖς «σημειώσεσι εἰς τὰ τοῦ Στράβωνος»², ἀν καὶ, τῇ παρακλήσει τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ναπολέοντος, εἶχε συνεργασθῆ μετὰ τοῦ du Theil καὶ τοῦ Gosselin εἰς τὴν μνημειώδη ἐκείνην σχολιασμένην μετάφρασιν³. Πάντως τὴν ταυτότητα κατὰ Gosselin ἠκολούθησαν καὶ ὁ Kiepert εἰς τὸν χάρτην του καὶ ὁ Müller⁴ εἰς τὰ σχόλιά του καὶ ὁ Bursian⁵ εἰς τὴν γεωγραφίαν του, τῶν ἐξ αὐτῶν ζητούντων τὴν ταυτότητα τῶν Μελαντίων πρὸς τὸ Ζεῦγος Σταπόδια - Τραγονῆσι, θελησάντων νὰ προσαρμόσωσι τὸν πληθυντικὸν τῆς ἀρχαίας ὀνομασίας πρὸς τὴν δόξαν των· παράδοξον δὲ εἶναι ὅτι ὁ Bursian, ἀναφέρων τὴν παρὰ Σκύλακι καὶ Ἄνωνύμῳ μνείαν τῶν Μελαντίων, πράττει τοῦτο βιβλιογραφικῶς μόνον, χωρὶς νὰ ἀντλή συμπεράσματα, βασιζόμενα εἰς τὴν ἀπὸ ἀριθμῶν μαρτυρίαν. Ὁ δὲ ἀείμνηστος Μηλιαράκης, μὴ θελήσας νὰ ἀρνηθῆ κῦρος γεωγραφικὸν καὶ εἰς τοὺς μυθογράφους

¹ 2836: Archipelago Southern sheet. 1530: The Samos strait. 1537: Furni islands etc. 1867: Nicaria island. 1815: Tinos Myconi Rhenea Delos. 1542: Syra island. 1857: Gylf of Athens and Zea island.

² ΚΟΡΑΗ «Στράβωνος Γεωγραφικὰ» Παρισ. 1819: Σημειώσεις εἰς τὰ τοῦ Στράβωνος Δ, 288.

³ Ὁμοίως: «Προλεγόμενα τῆς Γεωγραφικῆς τοῦ Στράβωνος» σελ. ξη'.

⁴ Graec. Geogr. Minores Διδότου I, 498 ὑποσ. 280.

⁵ Geogr. von Griechenl. σ. 450.

ποιητὰς τῶν Ἀργοναυτικῶν¹, ἀποφεύγει καθορισμὸν ταυτότητος διὰ τοὺς Μελαντίους «περὶ τῆς θέσεως τῶν ὁποίων καὶ αὐτοὶ οἱ ἀρχαῖοι διαφωνοῦσι»².

Καὶ θὰ ἔμενεν ἀδιατάρακτος ἡ ὑπὸ τῶν προμνησθέντων σοφῶν καθορισθεῖσα ταυτότης, ἂν μὴ ἐπιφανῆς Πάτμιος ὁ Ἰ. Σακκελίωv δὲν διετύπωνε νέαν γνώμην, νομίσας μάλιστα ὅτι πρῶτος αὐτὸς ἐπελαμβάνετο τῆς ἀναζητήσεως ταυτότητος πρὸς τοὺς Μελαντίους:

«Οὐδεὶς τῶν νεωτέρων γεωγράφων καὶ πινακογράφων, ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτῶν τῶν σοφῶν ἔκδοτῶν τοῦ Σκύλακος καὶ τοῦ Στράβωνος, ἐσημείωσαν τὴν τε θέσιν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ὀνομασίαν τῶν σκοπέλων τούτων. Καὶ λοιπὸν, μεταξὺ Πάτμου Νάξου Δήλου καὶ Ἰκαρίας ἴστανται δύο πέτραι ὁμοιοσχήμονες . . . ὀνομαζόμεναι σήμερον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν Βώδια, δι' ἣν ἴσως παρέχουσιν ἐξ ἀόπτου ἰδέαν βοῶν συνεζευγμένων. Οὗτοι εἶναι κατ' ἐμὲ οἱ Μελάντιοι σκόπελοι»³.

Τὴν γνώμην ταύτην ἐδέχθη ἀνεπιφυλάκτως ὁ αἰμίμητος Σβορώνος, πρὸ πάντων δὲ διότι:

» Τὸ Τραγονῆσι καὶ τὰ Σταπόδια δὲν εἶναι σκόπελοι θροὶ, δειραὶ ἢ χοιράδες ὡς ἀποκαλοῦν οἱ ἀρχαῖοι τοὺς Μελαντίους, ἀλλὰ νησίδες εὐμεγέθεις»⁴.

τοὺς ὁποίους τρεῖς τελευταίους χαρακτηρισμοὺς παραλαμβάνει οὐχὶ παρ' ἀρχαίων γεωγράφων, ἀλλ' ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον⁵. Τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Σβορώνου φαίνονται ἀκολουθοῦσαι καὶ αἱ Ἀγγλικαὶ ναυτικαὶ ὁδηγίαι⁶, αἵτινες ἀπηχοῦν, ὡς πρὸς τὰς ἀρχαίας τοπωνυμίας, τὰς γνώμας τῶν Ἀγγλῶν ἀρχαιολόγων, καὶ ὁ Ἀγγλικὸς ναυτικὸς χάρτης⁷, λόγῳ δὲ τῆς μεγάλης διαδόσεως τῶν δύο τούτων σπουδαιοτάτων τῆς ναυτιλίας βοηθημάτων ἡ ταυτότης Μελάντιοι-Βώδια ἔχει ἐπιβληθῆ καὶ ἐγὼ αὐτὸς τοιαύτην εἶχον γνώμην, ἀκολουθήσας τὴν πεπατημένην.

Ἦδη ὅμως, παρακινήθέντες ἀπὸ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ κ. Κτενᾶ⁸, καὶ ἐξετάσαντες ἐπισταμένως τὸ ζήτημα, ἀπαρνούμεθα τὴν ἣν ἔως σήμερον διετυποῦμεν γνώμην⁹, τασσόμενοι ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς ταυτότητος τῶν Μελαντίων πρὸς μόνην τὴν νῆσον Σταπόδια, οὐχὶ δὲ πρὸς τὸ ζεῦγος Σταπόδια-Τραγονῆσι. Πρὶν ὅμως παραθέσωμεν πειστικὸς ἀριθμοὺς εἰς μαρτυρίαν, θεωροῦμεν ἀναγκαίαν τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ζητήματος ἀπὸ δύο ἀντιρρήσεων, αἵτινες θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προβληθῶσιν.

Ἡ εἰς πλῆθυντικὸν μνεῖα, Μελάντιοι—ἀπαντᾷ ἄλλως τε ἡ ὀνομασία καὶ ἐνικῶς, ὡς προέφημεν—οὐδόλως ὑποχρεοῖ εἰς ταυτότητα πρὸς ζεῦγος ἢ συστάδα νησίδων

¹ ΑΠΟΛΛΩΔ. Δ, 1707, ΑΠΟΛΛΩΝ ΡΟΔ Α, 1363. ΟΡΦ. Ι, 9, 26.

² ΑΝΤ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ, Κυκλαδικά, 16-17.

³ «Πανδώρα», 13, 1862 φιλ. 303, σ 369.

⁴ Bulletin de Corresp. Hellenique, 1893, σ. 488.

⁵ Εἰς λ. λ. Μελάντιοι καὶ Λαμοῦαι.

⁶ Mediter. Pilot, ἔκδ. 1918, 4, 213.

⁷ 2836 ε: Archipelago Southern sheet.

⁸ Ἡ ἀνακοίνωσις αὐτὴ θὰ δημοσιευθῆ εἰς προσεχῆς τεύχος τῶν Πρακτικῶν.

⁹ Μεγάλη Ἑλλην. Ἐγκυκλ. εἰς λ. — Ἐν τῇ ὑπερ. ἀλληλογρ. Διευθ. Φάρων, Ὑπουργ. Ναυτικῶν.

συγχρόνων, ἀφοῦ ἀπὸ τοῦ ὑφαλοπλαισίου τῆς Σταπόδια, ἐκτεινομένου ἐπὶ ἡμισυ μιλ., ἀναδύουν μύρμηκες καὶ βραχονησίδες¹, ἅτινα τὴν ἀρχαιότητα θὰ εἶχον μεῖζον ὕψος, διαβρωθέντα ἔκτοτε ὑπὸ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν τρικυμιῶν· διὰ τοῦτο θεωροῦμεν τὸ Τραγονήσι, ἀπέχον ἄλλως τε 4 1/2 ὄλα μιλ. Β. Δ. τῆς μονήρους Σταπόδια, πάντῃ ξένον πρὸς τῶν Μελαντίων τὴν ταυτότητα.

Ἄφ' ἐτέρου, τὸ ἐπιχείρημα τοῦ ἀειμνήστου Σβορόνου, καθ' ὃ ἡ ταυτότης πρὸς τὰ Σταπόδια δέον νὰ ἀποκλεισθῆ, διότι δὲν εἶναι σκόπελος ἀλλὰ νῆσος ὑψηλῆ πως, δὲν δύναται νὰ στηριχθῆ, δεδομένου ὅτι ἡ σημασία τοῦ ὄρου «σκόπελος» ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῆ παρ' αὐτοῦ οὐχὶ κατὰ τοὺς ὀρισμούς τῆς συγχρόνου ὠκεανογραφίας, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀντίληψιν, καθ' ἣν πᾶν ἄλλο ἢ ἀσυμβίβαστον ἀποτελεῖ τὸ μὴ χθαμαλὸν τῆς, πρὸς τοῦ ὄρου τὴν ἔννοιαν. Πράγματι διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸν Ἑσύχιον

«σκόπελος²: ὑψηλὸς τόπος ἢ πέτρα ἢ ἀκρόρεια ἀφ' ἧς ἐστὶ σκοπεῖν τὰ κύκλω».

Καὶ ὁ Ὅμηρος περιγράφων τὴν Σκύλλαν καὶ τὴν Χάρυβδιν

Οἱ δὲ δύο σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει ὀξεῖη κορυφῆ, νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκεν
» κυανέη³ . . . τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλότερον ὄψει Ὀδυσσεῦ, πλησίον ἀλλήλων».

παραστατικώτατα τονίζει, καὶ ὁ Ἀριστοφάνης⁴ «σκόπελον νιφόντα Μίμαντος»
» περιγράφει καὶ αὐτὸς ὁ Στράβων ὀρίζει ὅτι εἶναι⁵ «σκόπελος, ὃν καλοῦσιν ἄκραν
» Ἰαπυγίαν, πολὺς, ἐκκείμενος εἰς τὸ πέλαγος καὶ τὰς χειμερινὰς ἀνατολὰς» ὅλη
δηλαδὴ ἡ χερσονήσος τῆς Santa Maria di Leuca ἡ σχηματίζουσα τῆς ἰταλικῆς
χερσονήσου τὴν πτέρναν. Ἐπεκράτησεν ἄλλως καὶ ὡς τοπωνυμικὸν ὁ ὄρος, ἀπὸ τῆς
Σκοπέλου τοῦ Ἰονίου ἕως τῆς Πεπαρήθου, ἧς ἡ μετονομασία εἰς Σκόπελον ἐμφανίζο-
μένη ἐπὶ Πτολεμαίου⁶, εἶχε παγιωθῆ κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους⁷. πράγματι δὲ
ἡ δευτέρα αὕτη, ἀκριβῶς διὰ τὸ μέγα ὕψος τῆς, δι' ὃ ἀρχαιότατα ἐχρησιμοποιήθη
ὡς φρυκτωρικὸς σταθμὸς⁸, προσαρμόζει πλήρως εἰς τοῦ Ἑσυχίου τὸν ὀρισμὸν.

Ἐρχόμενοι ἤδη εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ φράσις τοῦ
Σκύλακος «ἀπὸ Μελαντίων σκοπέλων πλοῦς πρὸς Ἴκαρον προαρσιτίδιος» οὐδὲν

¹ *Mediterr. Pilot* ἀτόφτι: «shoal ground and rocks above water, extending half a mill . . . a rock with sunken danger close to it».

² εἰς λέξιν

³ Ὀδύσ. Μ, 73 καὶ 100.

⁴ Νεφέλαι 273.

⁵ ΣΤ, 281 Teubner

⁶ ΠΤΟΛΕΜ. Γεωγρ. ὕψηγ. Γ', δ', 12 καὶ γ', 4 Nobbe.

⁷ ΓΕΡΟΚΛ. 652.

⁸ ΑἰΣΧΥΛ. Ἄγαμ. 282.

συμπέρασμα ἐπιτρέπει, διότι κατὰ περίεργον σύμπτωσιν, αἱ ἀποστάσεις τῆς Ἰκαρίας ἀπὸ τε τῶν Σταποδιῶν καὶ τῶν Βωδιῶν, εἶναι σχεδὸν ἴσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς 18 κατὰ μέσον ὄρον μιλ. ὅσα περίπου εἶναι τὸ διάγραμμα προαριστιδίου πλοῦ καθ' ἡμᾶς. Ἄλλη ὁμως περικοπή τοῦ ἰδίου¹ ἀποκαθιστᾷ σαφέστερον τὰ πράγματα.

«Αὐτῆς δὲ Ῥηνείας καὶ τοῦ διαύλου εἰς Μύκονον στάδιοι μ'. Ἀπὸ δὲ Μυκόνου διαύλους
» πρὸς τοὺς Μελαντίους σκοπέλους, προαριστιδίου μικρῶ ἑλάττων, στάδιοι (ρ) μ'»

ἤτοι ἐν συνόλῳ 180 στάδιοι κατὰ τὸν σύγχρονον Ἀγγλικὸν χάρτην², ἡ ἀπόστασις αὕτη εἶναι ἀπὸ μὲν τοῦ ἀκρωτηρίου Πόδι τῆς Ῥηνείας μέχρι τῆς νησίδος Πράσσο ἐν τῷ διαύλῳ Δήλου-Μυκόνου 4 μιλ. (40 σταδ.), ἀπὸ δὲ τοῦ διαύλου τούτου μέχρι Σταποδιῶν 13 μιλ. (130 σταδ.), ἤτοι ἐν συνόλῳ ἀπὸ Μεγάλης Δήλου (Ῥηνείας) εἰς Σταπόδια 17 μιλ. ἢ σταδ. 170, ὅσα δηλαδὴ καθορίζει ὁ Σκύλαξ διὰ τὴν ἀπόστασιν Ῥηνείας-Μελαντίων, σφαλεῖς μόνον κατὰ 5 0/0. Ἡ πρὸς τὰ Βώδια ὄθεν ταυτότης, ἦν ὑπεστήριξεν ὁ Σβορώνος καὶ δέχονται αἱ ναυτιλιακαὶ ὁδηγαί, δέον νὰ ἀποκλεισθῇ, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπόστασις ἀπὸ Ῥηνείας εἰς Βώδια εἶναι 33 1/2 μιλ. (335 σταδ.), καὶ θὰ ὠπισθογράφετο εἰς τὸν Σκύλακα σφάλμα περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀποστάσεως 100 0/0 περίπου, ὅπερ ἀδύνατον.

Ὁ Ἀνόνημος ἀφ' ἐτέρου τοῦ «Σταδισμοῦ τῆς Μεγάλης Θαλάσσης» συγγραφεύς, δίδων λεπτομερῆ ὁδηγίαν πλεύσεων ἀπὸ λιμένος Κῶ μέχρι λιμένος Δήλου τονίζει³:

«Ἐστὶ δὲ ἀπὸ Κῶ εἰς τὴν Δῆλον πλέειν, ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν οὐριώτατα Ἀπηλιώτη, στα-
» δίους ατ'. Πλεύσεις δὲ εἰς Καλύδναν⁴, καταπλεύσης δὲ ἐκ δεξιῶν ἔχων τὸ Ὑψίρισμα⁵ καὶ τὰς
» Καλύδνας⁶ καὶ τὴν Κέλεριν⁷ καὶ τὴν Λέρον καὶ τὴν Πάτμον δεξιὰς λαβὼν τοὺς δὲ Μελαντίους
» καὶ τὴν Μύκονον ἐκ τῶν εὐωνύμων καὶ τὴν Τήνον ἐκ δεξιῶν ἔχων, καταχθῆς εἰς Δῆλον».

Κατὰ τοὺς συγχρόνους χάρτας⁸ αἱ τοιαῦται πλεύσεις παρέχουν τὰ ἀκόλουθα διάγραμμα:

Ἀπὸ λιμένος Κῶ εἰς Νέραν Καλύμνου	18 1/4
Ἀπὸ Νέρας Καλύμνου εἰς Πάτμον	30
Ἀπὸ Πάτμου εἰς Ἀρμενιστὴν Μυκόνου	59 1/4
Ἀπὸ Ἀρμενιστῆ εἰς λιμένα Δήλου	6 1/2
Σύνολον μίλλια	114—

¹ Περίπλους «διάφραγμα» εἰς Graec. Geogr. Minor. I, 95 Didot.

² Tinos Mykoní Rhenea Delos.

³ § 280 ἔκδ. Didot.

⁴ Ταν. Κάλυμνος.

⁵ Ταν. Ψέριμος.

⁶ βραχονησίδας προσκειμένως τῇ ΗΝΔ, ἀκτῇ τῆς Καλύμνου.

⁷ Ταν. Τέλενδος.

⁸ 1899: Kos island. 1666: Leros and Kalimnos. 1574: Patmos Lipso and Arkiislands.

ἦτοι στάδιοι 1140, τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ Σταδισμοῦ σφαλλομένης 12% καθ' ὑπέρβασιν. Ἡ τοιαύτη ὅμως μαρτυρία δὲν θὰ εἶχε, δι' οὓς λόγους καὶ ἡ τοῦ Στράβωνος, οὐδεμίαν ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, ἂν μὴ συνωδεύετο ὑπὸ ἄλλης¹, ἥτις διέλαθε τὸν Σβορώνον μὴ ἀναφέροντα αὐτήν:

«Ἐκ Δήλου ἐπὶ τὸν Μελάντιον σκόπελον στάδιοι ρπ'»

ὅστις ἀριθμὸς σταδίων, 180, συμπίπτει ἐπακριβῶς πρὸς τὴν ἀπόστασιν ἦν, ὡς πρόεφημεν, παρέχει ὁ Σκύλαξ εἰς δύο τμήματά της.

Κατὰ ταῦτα, ἡ ταυτότης τῶν Μελαντίων σκοπέλων ἀποκαθίσταται τελεσιδικῶς εἰς τὴν μικρὰν νῆσον Σταπόδια τὴν παρὰ τὴν Μύκονον (πλατ. 37° 24' 45" Β. μῆκ. 25° 30' 00" Ἀν.) ἀλλὰ μόνην, ἄνευ τῆς Τραγονῆσι, καὶ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ σπουδαῖον γνῶρισμα εἰς τοὺς ἀπὸ Ἀηλιώτου εἰς τὰς Κυκλάδας προσπλέοντας, καθ' ὅσον δὲν τὴν βλέπουν οἱ τοιοῦτοι προβαλλομένην ἐπὶ τῶν γαιῶν τῆς Μυκόνου, ἀλλ' ἐπὶ ἐλευθέρου ὀρίζοντος.

Τὴν ὡς πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν τῆς ὀνομασίας ἀλήθειαν μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει πάντως ὅμως εἶναι ἄσχετος αὕτη πρὸς τὸ χροῶμα τῶν γαιῶν τῆς νησίδος ὅπερ, καθὼς καὶ εἰς τὰ Βώδια ἄλλως τε, δὲν εἶναι ποσῶς μέλαν, ὡς τοῦτο πράγματι συμβαίνει εἰς ἄλλα γεωγραφικὰ σημεῖα, ὧν ἡ ὀνομασία ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸ χροῶμα τῶν γαιῶν των: Μέλαινα ἄκρα, διάφορα Καρὰ μπουρνού, Μαυριά, Μελανιός, Μαυρονήσια κ. ἄ. δ. Τὴν ὑπόθεσιν ὅτι τὸ μέλαν ἐνέχει τὴν σημασίαν τοῦ βαθύ, λόγῳ τοῦ ἀπὸ βαθέος ὄντως βυθοῦ ἀναδύεσθαι τὴν νῆσον, ἀναχαιτίζει ἡ παρεμβολὴ τοῦ Γ (Μελάντιος) ἢ τοῦ Θ (Μελάνθιος). Ἡ ὑπαρξίς ἄλλως τε ποταμοῦ Μελανθίου παρὰ τὰ Κωτύωρα περιπλέκει ἔτι μᾶλλον τὸ ζήτημα τῆς τοιαύτης ἀπόψεώς του. Τέλος, διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὡς πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν ὑποθέσεων τῶν μυθογράφων ποιητῶν τῶν «Ἀργοναυτικῶν» οὐδεμίαν ἔχομεν ἀρμοδιότητα κρίσεως.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.—Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις εἰδῶν τῶν ἐπιμύων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν παρασιτούντων ψύλλων*, ὑπὸ Γ. Πανταζῆ. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Ἰ. Πολίτου.

Διαρκούσης τῆς χειμερινῆς περιόδου 1930-1931 ἐνηργήσαμεν συστηματικὴν ἔρευναν πρὸς καθορισμὸν τῶν εἰδῶν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀπαντῶντων ἐπιμύων καὶ τῶν ψύλλων αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο διηρέσαμεν τὴν πόλιν εἰς περιοχάς², εἰς ἃς ἐτοποιητοῦντο

¹ § 284.

* GEORG PANTAZIS. Ratten und Rattenflöhe der Stadt Athen.

² Αἱ ὡς ἄνω ἔρευναι ἐγένοντο ἐν τῇ Δημοσίῳ Ἀπολυμαντηρίῳ Ἀθηναίων. Θεωροῦμεν καθήκον ἡμῶν, ὅπως ἐκφράσωμεν τὰς θερμάς μας εὐχαριστίας πρὸς τὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ κ. Γ. Μοίραν διὰ τὰς εὐκολίας, ἃς μᾶς παρέσχε κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν.